Մամանակի Եղբայր

ՄԻԻՆԱՏԻ

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՑԻՐԷ

ՍԼԳԻՋԻՆՃԻ ՍԻՆԷ ١٢٩٠ ՋԻԼՔԱՏԷ ٢٧ 1874 ՅՈՒՆՎԱՐ 4 ՇԻՄԱ ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՅՈՒՆՎԱՐ 16 ՆԻՄԷՐՕ 2417

Մուհամմէդ Էֆֆենտի ուէնէտէ 500 Նիւսխէ վէ բիւրուդ, ուէնէվի գըյմէթի Խաթանպօլ իչին 280 ղրուշ վէ մէքթուպուն 125 ղրուշ վէ թուշտուրը իչին բօսքա բորսոյը Էշքինատէ օլորաք, ուէնէվի գըյմէթի սադ ուշէ 250 վէ մէքթուպ ուլաղ ուսիւ 125 ղրուշ ուսիւ։

Էջ պէհէր Նիւսխէսի 10 բարան ուսքաղար։

Ալանաքշն պէհէր սաքըրը իչին պիրինճի ուէֆա Ե էքթինճի ուէֆա Զ, վէ իւչունճի վէ սոնրէ սէֆերլը իչին Ա էր ղրուշ Կամանգրասընա գօնուլմասընա իլանշն սաքըրը Ենշուրը։

Ճէքթուպ վէ սայիրէ Դուլթասա Բէնճէմէնի բուլուրընա վէրիլիր Ե. 41 Կրանի խանշնա Կարապա Ֆ. Ֆրանսական լիմիթէ ֆէօնէրէլէնճէ։

LA GIRONDE

ԼԱ ԺԻՐՕՆՏ

Մէզքիւր Լա Ժիրոնտ նամ սիկուրթա գումբանէասը, եանդընա, տօլուեա վէ աղնամ թէլֆաթընա գարշը սիկուրթա իտիպ, պունտանտա մաստա, Խաթանպօլտա վէ մէմալիքի մահրուսէնին պէօյիւք էեալէթլէրինտէ էվ, մօպիլեա, մալազա, մալ վէ ղայրիհիւմ վի հէր ճինս սիշաղ պինալարը էհվէն ֆիեաթ վէ ֆայիտէլի շարթլարլա սիկուրթաեա թութար վէ սիկուրթաեա թութուլմուշ մալ վէ պինալար վէ սայիրէ եանտրընը թագտիրտէ, պէտէլինի սահիպ իմզա անիտ թէէտիյէ իտէր։

Թաֆսիլի մալիւմաթ ալմագ իսթէէնէնլէրին սահիպի իմզաեա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

Մէմալիքի մահրուսէ իչին պաշ ամէնթօ

ԱԼԷՔՕԱՆՏՐ ԲԷՔՄԷԶ

Պահէք-գարու

ՖՕՆՏՕ ՊԱՆԳԱՍԸ

Աէքինէրգ, Պաշէի-Գաֆասասանդա Էմնա Հէսրէթ-էֆ Էֆէնտիդա Նո. 15

ԷՆ ՊԼՕՑԻՒԲ ԻԳՐԱՄԻՑԷ 300,000 ՖՐԱՆԳ

Ալֆրանկա 1874 փեարվարը իպթիտասընտէ Զարպխանէի ամիրէտէ գուրասը քէշիտէ օլունճագ Ռումելի Թիմուր եօլու իսթիգրազ թահվիլաթը էգրամիեէ գազանան պիլեէթլերի (էրօտ) մէնֆաաթլը շարթլար իլէ ֆիրուխթ օլունուր։

Մէզքիւր էրօտ պիլեէթլերինէն, Գաարքէօյ իսկէլէ ճառաէսինտէ թիւթիւնճի Մկրտիչ ազանը տիւքքեանընտա ասիի պուլունուր։

Ֆօնտօ Պանգասընտա Տէվլէթը Ալիեէնին վէ Էվրոպանը հէր նէվ իսթիգրազ թահվիլաթը պուլունուր, վէ անլերին գուրօնլերի ըսքօնթօ օլունուր։

Սարսօնեանը բիեանքօ պիլեէթը սալիեէլերինտէն 85 ինճի թէրթիպաթը իչին մախսուսէն ճէլպ իլէ, Ֆոնտօ Պանգասը թարաֆընտան ֆիրուխթ օլունմագտա աբը։

ՏԷՄԻՐԳԲՈՒԼԵԱՆ ՎԷ ԶՕՊԱՆԵԱՆ ԳՈՒՄԲ.

THÉ

DE LA

Compagnie Coloniale

ԳՕՄԲԱՆԵԻ ԳՕԼՕՆԻԱԼ ԶԱՑԸ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՏԷՐԷՃԷՏԷ ԱԼԷԱ

Մէզքիւր չայ ինսանա բէք կիւզել բայիհա վիրիպ, սբհէթի պէտէնէ սախի բէք ֆայիտէլի պուլունան հէր նէվի չայլարտան միւրէքքէպ պուլունմագտա աբը։ Գումբանեայի մէզքիւր, քէնտի չիզօլաթօսունու իմալ իյլէտիի կիպի, եանի ֆիաթընտան էվվէլ ճինսինին ալէա պուլունմասընա իգտամ իտէրէք, սաթտըը չայ ղայէթ իւլ ղայէ ալէա ճինսէն տիր։ Ֆիեաթը, իւչ եիւզ կրամրզ գութուռու 6 ֆրանգ, վէ 150 կրամրզ գութուսու 3 ֆրանգ։

Ումումէն սաթըլտըը մահէլլ Բարիստէ Բիվօլի սօգաղընտա 132 նինմէրօլու մաղազատա վէ հէր չիրիլէրտէ պուլունէն պաշլրճա թիւճարլար վէ էճզանճիլարտա։

ԻԼԱՆԼԱՐ

Les annonces et abonnements pour la France sont reçus exclusivement chez MM. Orain et Micoud à Paris, Rue Drouot, N°.9

1200 DÉPOTS A PARIS

CHOCOLAT

DU

Planteur

ՀՕԳՕԼԱ ՏԻԻ ԲԸԼԱՆԹԷՕՐ

Պու չօգօլաթա զիեատէ սրհէթպախշտրը։ Պիրինճի ճինս 1/2 քիլ. 2 ֆր։ Հէր չէհրին պաշլրճաթիւճարլարընա։ առվէնտրիստէ սախի 1200 մահէլլէ սաթըլըր։

ՏԷՐԻԼ ԵՈՒՄՈՒՇԱԳԼԸԳ ՎԷ ԹԱԶԷԼԻԹ ՎԷ ԿԻՒԶԷԼԼԻԹ ՎԻՐԻՃԻ ՍԱՊՕՆ

L. T. PIVER

PARIS

A la Reine des Fleurs

Լ.Թ. Բէվէրին մարուլ խիւլասասընտան եաբմըշ օլտուղու իչ պու սապօն, թալէթա իչին էն ալէ սապօն ա տուր։

Պաշլրճա սաթըլտըը մահէլլ, Բարիստէ Պուլվար Ըսթրազպուրկտա 10 նիւմէրօլու մաղազա տըր։

Սաթըլըր բէրուքէր տիւքքեանլարընտա։

ԳԸՄԻՒՔԼՈՒՆԱ ՇՈՒՐՈՒՊՈՒ

Սահիպ իմզա իլան իտէր քի, մէսանէթիմտէ զուհուր իտէն թաշ իլլէթինտէն բէք զիեատէ միւզթէրոպ օլմուշ, վէ հիչ պիր հէքիմ պու իլլէթի միւտիհէնէ պիր չարէ պուլամատըղը հալտէ, քէնտի քէնտիմէ մէէյուս պիր հալտէ իճրա իյլէտիկիմ թէտղիգաթը էմէրէսի օլարաք պալէատէ մուհտարբէր չուրուպը պուլտում, վէ համտ օլսուն օ սայէտէ թախլիսի կիրիպան իյլէտիմ, վէ շիմտիյէ տէկին թէատվի իթթիկիմ զաթլարա քէսպի սըհհէթ իթթիրտիկիմէ սայիր եէտիմտէ չէնտէրէթա չէհատէթնամէ վարմ. իմտի քէնտի նէֆսիմտէ վուգու պուլան թէճրիւպէմ իւզերինէ իլան իտէրիմ քի, պու իլլէթէ տիւչար օլանլարը, իչ պու չուրուպ վասրթասըյլա բէք զ պիր միւտտէթ զարֆընտա, իլլէթի մէզքիւրէսէն պիւսպիւթիւն գուրթուլաճագլարը իչին Գալեանճու գուլլուգատ ինկիլիզ գանչէլէրեասը արգասընը Զագմագ սօգաղընտա 4 նիւմէրօլու խանէեէ միւրաճաաթ իյլէմէլէրի։

Լուի Գըսիքլուանա

ԱՑՆԱ ՎԷ ՃԱՄ ՏԷԲՕՋԻԹՕՄՈՒ

Ինկիլիզ Ահմէտ էֆէնտիինին պու տէֆա Գալաթատա Մահմուտիէ ճատտէսինտէ, եանի Թրամվայը կէչտիյի եօլ իւզերինտէ Եօրկանճրար ճիվարընտա միւճէատէսէն քիւչատ իյլէտիյի 7ՇՆ մաղազատա սալոն իչին պէօյիւք վէ քիւչիւք Ֆրանսրդ այնալարը թանէ վէ սանտրգ իլէ, վէ հէր նէվի չիչէքլի վէ բէնկլի ճամ վէ հաֆիսէ 12 մումլուատան 32 մումլուեա գատար, վէ եալտըզը վէ մալոն գօնուշ վէ հէր ճինս կէմի վէ էլ վէ արապա ֆէնէրլէրի վէ սուֆրա իչին պիլօր չամտան վէ բէնճէրէ բէրվաղլարը իչին եալտըզը հէր ճինս չէրչիվէ վէ հէր ճինս խուրտէպին վէ ալատա վէ վաբոր իչին հէր ճինս ճամ, էհվէն ֆիեաթլա սաթըլմագտա օլտուղու իլան օլունուր։

HUILE DE HOGG

ՀՕԿԿՈՒՆ ԱՍԸԼ ՄՕՐԻՆԱ ՊԱԼԸՂԸՆԸՆ ԵԱՂԸ

Մէզքիւր եաղ գօյայճա հազմ օլունուպ, կէօյիւս խասթալըգլարընա, նէգլէեէ սրրաճաեա, թէմրէյիեէ, գատընլարա մախսուս օլան խասթալըգլարա, վէճաեա, չօճուգլարըն զաիֆլիյինէ, քէմիք աղրըլարընա, քեաֆֆէի ատրի խասթալըգլարընա, ումումի զաաֆէթէ, վէ ղայրիհիւմէ գարշը, չարուգ թէէսիրինի կէօսթէրիպ խիւէշ տիրիր վէ գուլլանանը չիշմանլաթարը։

Մէզքիւր եաղ եալընը իւչ քէօչէ չիչէլէրլէ սաթըլը։ Ֆագաթ գալպընտան սագընմալը, խուսուսիյլէ Շարգտա, զիրա պազը քիմէլէր իւչ քէօչէ չիչէլէր բէյտա իտիպ, անլերին իւզերինէ, Նէրթիւն վէ գումբանեա, վէ սայիր չէյլէր եաղարմագտա օլտուղլարընտան, զիեատէսիյլէ տիգգաթ օլունմալը, վէ ՀՕԿԿ իսմի, կէրէք չիչէնին, վէ կէրէք մարգասընին վէ կէրէք տիչարքի անվըլօքսուն իւզերինտէ եազըմըշ օլան չիչէլէրտէն ալընմալը տըր։

Մէզքիւր եաղ, Բարիստէ, Բիւ Ֆասթիկլիօն նամ սօգագտա 2 նիւմէրօլու էճզախանէտէ, անընն պիրինճի սահիպի վէ եարընճրաը օլան Մ. Հօկկուն եանընտա, վէ Խաթանպօլտա Տէլլա-Սուսանընն էճզախանէսինտէ պուլունուր։

ՏՕՆ ՔԻՇՕԹ

ՏԵՏՐ Զ

Զիրվանդէս Սպանիացի անուանի վիպասանին այս նշանաւոր գործը՝ զոր Գաղղիերէնէ թարգմանած է Սահակեան վարժարանի սաներեն մին՝ տեսը առ առար պիտի հրատարակուի, և արդէն Զ. տեարերն ալ ապուած ըլլալով կը ծախուի 'ի Ֆրէնկեան" գրատուն, Մահմուտ փաշա թօհաֆէը ճանիկ. աղայի խանութը, Սամաթիա Հայկ. զբօսարանը, նաեւ ցրուիչներու ձեռամբ։

էհլիեէթ ու տիրտեէթի իլէ չօգլարա մալիւմ օլան զայեթլէ էհլի ըրզ պիր զաթ, Իսթանպօլ մէքթէպլէրինէն պիրիսինտէ կարավարիչլիք իթմէք իսթէտիկինտէն, լիւզումու օլանլարը, մաթպաամզա միւրաճաաթ իյլէմէլէրի։

ԻԼԱՆ

Վ. ԾԱՆՆԻ Է.ՃԶԱԽԱՆԷՍԻ

Մէզքիւր էճզախանէ, պու տէֆա եինէ էսքի մահէլլէ, եէնի քէօբրիւ պաշընտա եէնի ճամիեէ կիրէճէք եօլուն ադրընտաքի մանավրն իթթիսալինտէ, 79 նիւմէրօ իլէ մուրագգամ մաղազաեա նագլ օլունտուղու իլան օ. լունուր։

ՏՕՆ ՔԻՇՕԹ

ՏԵՏՐ Զ

Զիրվանդէս Սպանիացի անուանի վիպասանին այս նշանաւոր գործը՝ զոր Գաղղիերէնէ թարգմանած է Սահակեան վարժարանի սաներեն մին՝ տեսը առ առար պիտի հրատարակուի, և արդէն Զ. տեարերն ալ ապուած ըլլալով կը ծախուի 'ի Ֆրէնկեան" գրատուն, Մահմուտ փաշա թօհաֆէը ճանիկ. աղայի խանութը, Սամաթիա Հայկ. զբօսարանը, նաեւ ցրուիչներու ձեռամբ։

ԱԶԳԱՅՈՆ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՑԱՑՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Հոլանդայի Ամսթէրտամ քաղաքէ վերադարձեալ Հայազգի Մասիհեանց ոմանց ժառանգութեան խնդրոյն համար ժառանգորդներէն ոմանք ինչ ինչ կարգադրութիւններ Ազգ. Պատրիարքարանէն խնդրած ըլլալով, Ազգ. Քաղաքական ժողովն անոնց թախանձանաց վրայ սոյն ժառանգական խնդրոյն քննութիւնը իւր կողմէ կարգեալ մասնաժողովի մը յանձնած և որոշած է ներկայ պաշտօնական ծանուցմամբ հրաւիրել Մասիհեան բոլոր ժառանգորդներն՝ որ ծանուցմանս թուականէն մինչև 15 օր հինգշաբթի օրերը Ղալաթիոյ խորհրդարանը ներկայանան յիշեալ մասնաժողովոյն և իրենց ժառանգական իրաւունքը հաստատող վկայագիրը վաւերացեալ իրենց բնակած տեղին Ազգային պաշտօնական մարմնոյն կողմէ, ներկայացնեն նոյն մասնաժողովոյ։

3 յունվ. 1874

'ի Պատրիարքարանի Հայոց

Կ. Պոլիս

(Ն Է Վ Ի Ց Է)

Ֆրանսայի զաղէթալարքնտա օգունտուղունա նէզարէն, Մէսաժրի նամ Ֆրանսայի վարօր գումբանեասքնէն վարօրլարքնտա միւսթախէմ օլան թարյիֆէլէր, սէօզ պիրլիք իտէրէք իշլէրի թաթիլ իլէ, մաալարքնա 75–80 ֆրանգ զամմ իտիլմէսինի թալապ իթմէքտէ իմիշլէր։ Էկէր ազ վագքտան թարիֆէլէր, գումբանեա իլէ ուղաշամաեաճագ օլուրլար իսկ, Ֆրանսա հիւքիւմէթի, մէզքիւր գումբանեաեա պահրիեէտէն պիր թագամ թարիֆէ վիրէճէք իմիշ։

—Իթալեա տէվլէթի թարաֆքնտան կէլէճէք պինսէքիզ հիւզ եէթմիշ տրթը սէնէսինտէ Բոմա չէհրինտէ պիր ումումի սէրկի քիւշտա թատավուր օլունմագտա օլուպ, պունուն իչինն Իթալեա տէվլէթի խարիճիեէ նէզարէթի թարաֆքնտան էճնէպի տէվլէթլէր նէզարինտէ պուլունան Իթալեա էլչիլէրինէ, տիւէլի միւշարիւնիլէյհէ քէյֆիեէթի պիլտիրմէք լիչին եազքնտա պիր լտիհա կէօնտէրիլէճէյի Իթալեա կազէթալարքնտա օգունմուշ տբր։

—Բալ Մալ զազէթասքնէն Նիւ Եորգ Հերալտ նամ զազէթատան տլորագ, Միւճթէմէալի Ամերիգատա, «չօճուգ թէմիզլէմէէ մախսուս տլէթ» իւնվանք իլէ եազտրզը հավատիսին այնէն թէրճէմէսի տիր։

Չօճուգլարը թէմիզլէմէք իչին պուքէրէ Ամերիգատա պիր մաքինա իճատա օլունուպ, պունուն իչինէ մախսուս պիր տէլիքատէն մէմէ էմէր պիր չօճուգ գօնուլատուգտա, վազ օլունտուղու մահալ էյրի վէ զայէթ ճիլտը օլտուղու ճիհէթլէ, չօճուգ պիր քէրէ մաքինանքն նիհատեէթինէ գատտր կիտիպ, օրատա հազրը օլան լտթիգ պօրունուն էմզիյի չօճուղուն թէմատը իլէ ազզնա կէլէրէք պիր գատ քէրէ էմրիքատէն սօնրա, օրատա մաքինա իլէ թատրիք օլունան պիր մայմուն էլէնատէքի պազը ուֆագ թէֆէք օտունճագլարը չօճուգա վիրէրէք պունունլա օտատնարքտգտան վէ չօճուգ իսկ զատէն պուլունտուղու մահալ գալքն այնա օլտուղունատան ատքսիատէն խէեալի (թասվիրի) իլէ էրէյիճէ վագքթ քէնտի քէնտինէ էյլէնտիքտէն վէ նիհատեէթ եօրուլտուգտան սօնրա, պու սէրատա մէզքիւր մաքինա զատեէթ խաֆիֆ վէ ուեուատուճու պիր սէատ իլէ ֆէրէնկէճէ «պէնի եատթը» նէննիսինի սէօյլէեէրէք չօճուգ ույգու ու ըահաթա վարքեօր։

Նէ գատտր ուեուրատ ուեուսուն, պու նէննի տէվամ իտուպ, չօճուգ ուեատնէպատ ճիւզի պիր հարատքէ իթտիքտէ, պիր եոյ վասքթասը իլէ մաքինանէն իւչիւնճիւ գէսմքնա տլէնէպ, պուրատա տախի եինէ մաքինա վասքթասը իլէ կիւզելճէ եէյդանէպ թէմիզլէնտիքտէն վէ թէրնատլարը քէսիլիպ սոչլարը թարանտգատան սօնրա, տիկէր պիր էմզիք իլէ զայէթ թաթլը վէ ֆայիտէլի չուրուպատան պիր մէգատտր վիրիլիպ, մաքինատան չէգտրէլէր։

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԵՐ

ԱԼՄԱՆԵԱ

Պերլին 14 յուն.

Էվվելինատէն Բրուսիա հիւքիւմէթինին ըէյինի թահսիլ իթմէքսիզին, պիր թագամ գաթօլիք բարասլարը նատպ իթմիշ տիր տէյի աղվ օլունան Հէտաշօվսքի նամ սէրբիսգոպոս Պերլինին ռուհանի մահքէմէսի հուզուրունատա մուհաքէմէ օլմատը ըէատ իթտի։

14 յուն.

Թէվթուրէն սէօյլէնտիկինէ նէզարէն, տիւէլի էճնէպիեէ, յոգուզունճու Պիոս Բարա հազրէթլէրինին խալէֆի ինձիխատքնա տայիր Քիլիսէնին նիզամաթքնատա խախալ օլունան թատիլութա գարշը բբրօթէսթօ իթմիշլէր։ Պու պատատէ կազէթ տը Գօլոնեը զազէթասքնէն նէչը իլլէտիյի Բարանքն շբրչաբերտկանը իչին, Էվրոպանքն քեաֆֆէյի բարաս զազէթալարը եարմատը տէրլէր։

ՖՐԱՆՍԱ

Բարիս, 13 յունվ.

Սապէգ իմբէրատօրիչա էօժէնի, զազէթալարա նէչը իլլէտիյի պիր մէքթուպունատա, իւչիւնճիւ իմբէրատօրուն վէֆատը եէվմի սէնէվիսի մինատիպէթի իլէ եալքնէգ քէնտիլէրինին ատա խալմէսինի եատագ լիթմիշ օլմատքնատան պահս իլէ, Թէրօի բիսգոպոսունու թագպէհ իլլէմիշ տիր։

Մէզքիւր մէքթուպու էհալի իւզերիեէ չօգ թէէսսիր իթտի։

ԱՎՍԹՐԻԱ-ՄԱՋԱՐ

Վիէննա 14 յունվ.

Էճնէպի պօրսալարքնտան ալքնան խապերլէր, պօրսամէջ իւզերինէ թէէսիր իտիպ, քեաղէալար պիրազ տիւշտիւ, պու տիւշկիւնլիւք, չօգ սիրմէզ տէյի զանն օլունուր։

ԻՆԳԻԼԹԵՐՐԱ

Լօնտրա 14 յունվ.

Գարբ Գոասթատան ալքնան սօն խապերլէրէ նէզարէն, ժէնէրալ սիր Կարնէ Ուօլսլէյ, դեկտեմբեր 27 տէ էրքեանը հարպը իլէ պէրապէր, Բրբրահա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իլէմիշտիր։

ԻՍԲԱՆԵԱ

Բարիս 14 յունվ.

Օրանատան պիլտիրիլտիկինէ կէօրէ, Գարթաժէնատէ պուլունան ասքլարքն իլթիճա իթտիքլէրի Նիւմանճիա նամ վասօր, իսբանիա տօնանմասը իչինատէն կէչիպ, Օրան էեալէթի տախիլինատէ վագը Միրզէլ Քէպիրէ վասլ օլմուշ վէ մահէլլի մէզքիւրատէ ժէնէրալ Գոնթրերաս իլէ սայիր գաչտգլար, ճէմատ 2.500 քէսանատէն իպարէթ օլտուգլարը հալատէ, Ֆէրանսա հիւքիւմէթի մահէլլիեէսինէ թէսլիմ օլմուշլար տբր։

ԹԻՒՃԱՐԻՑԻ

Լիվերբուլ, 13 յունվար

Միտ. Ն. Օր. բամուղու	8 5/8
Տօլարա էյի ճինս	5 1/2
Պու կիւնքի սաթըչ, 12.000 պալէտ բիտցա գավի	

Լօնտրա, 13 յուն.

Ափիոն	24 24
Թիֆթիգ	33 1/4
Զաթ իբէյի	22 1/2
Ճէհրի ին. լիր.	6 7

ՍԱՐՐԱՖԻՑԻ

(Ամանոր Բանկոլ

Լոնտրա 15 յունվար

Էսկամը Ումումի աչըլտը	41 3/16
» » զաբանտը	41 5/16
98 իսթիգրաղը	59 00
69 »	55 1/8
72 »	68 3/4

Բարիս 15 յունվար

» » գաբանտը	41 65
1873	251
Ռումէլի շըմէնտըֆէր էսկի	107 50
» » եէնի	102 50
Լոնտրա իւզէրինէ գամպիո	25 25

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱԶԱՍԸ

Էսկ. Ում. 3 ցունվար տախտամարտ	47-05
» 4 » սառակ աչըլտը գր. քս	47-05
Էն եիւքսէք	47-15
Էն աշաղը	46-38
» » սառթ 6 1/2	47-10
Խթիդրոգ 1865	311
» 1866 »	» 311
» 1869	270
» 1872 Ա Բ	
Գրէկի ժէնէրալ	9-
Սօսիէթէ ժէնէրալ ֆրանսօնլարը	7-
Սօսիէթէ Օթոման	3 32
Սառատոյլ պանգասը ազսիօնլարը	4-05
Զանգ տը Գոմէրսիալ	
» Զալթաճի	
» Վէրէսի	225
» Սօսիէթէ Օսթրօ Թիւրք	3
Շըմէնտըֆէր սէհիմլէրի էսկի	112 00
» » եէնի	49 1/2
Թրամվայ հիսսէլէրի գուրօն քէսիք	780
Գրէքի Հէլլէնիկ 4 ֆրանգ ըսքօնթօ	
Լօրիում մատէնի ազսիօնլարը 14 ըսգօնթօ	
Գուրօն սքօնթասու	80 բարա
Ազգէ ֆոյիզի	16 17
Ըչբոր	
Հէվալէսիզ	18

ԳԱՄՊԻՕ ՖԻԵԱԹԸ

Ինկիլիզ լիրասը 111 1/2 իչ այ վատէ իլէ

Ֆրանք 22 96 » » » »

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ 4 ՅՈՒՆՎԱՐ

Ինկիլիզ լիրասը	110 38
Ֆրանսայի ալթունու	87-32
Բօլ	90 00
Դերեմից ալթունու	51-26
Գէնեզ մէճիտիյէ ֆարգը	1-34
Մէթալիք ֆարգը	4-20
Գագըր	1-30
Գէնիկ	4-10
Քառալօն գայմէսի	6 68 գարիշ

ԻԼԱՆ

10 ՂՐՈՒՇ

1874 Ալեքսանդրա չուպաթ իգթիասը, եաանի Ռումի քեանունի սանի երկրմիսինատ Զորպանէի ամիրէատ գուրասը քէշիտ օլունանագ Ռումէլի ամիր եօլու թահվիլաթքնէն թէքմիլի գազանը հիսսէի իգրամիեէ պիլէթլերի (բրօմէս) պէհէրի եօրըմ պէեազ մէճիտիեէ վէ զիրեատէ ալանլարա տախի ֆիյաթճա պիրազ տահա իգրամ էթմէք վարը իլէ սաթըլըր քէօրրիւ գարշըսը նօմէրօ 75 մաղազամըզտա։

Ղուկաս Երկանեան

ՏՕՔԹՕՐ ՏԱՏԸՐԵԱՆ

Ամէրիգա տօգթօրլարքնտան տօգթօր Տատրեան էֆէնտի իսթանպօլտա կէտիք բաշա թէաթրօսու տշղաքնատ, եանի թատրը գուեու եօգուշունատ վագը Ամի պէյին ագարէթլէրինէն 1 նումէրօլու խանէյի թութմուշ օլտուղունտան, վէ հէր ստատ սառթ 3 տէն 6 եա գատտր էվաէ պուլունուպ, վէ չարշէնպիհ կիւնլերի էօյլէտէն ագշամա գատտր խայրաթ պագճաղքնատան, վէ բազտր իրթէսի կիւնլերի վալիտէ խանը ալթնատա վագը էճզատանէտ, վէ սալը կիւնլերի իւսկիւտարատա Իճատիյէտ վագը էճզատանէտ, վէ ճիւմա կիւնլերի տախի Պէյօղլուատա Տօղրու եօլտա վագը Ինկիլիզ էճզատանէսինատ, վէ Սամաթիատա միւսիւ Մօիսօնքն էճզատանէսինատ սառթ 8 տէն 10 ա գատտր պուլունաճաղքնատան, իլանքնա իպթիտար օլունուր։ 7

ԱՐՁՈՒՀԱԼՃԸ

Յովհաննէս էֆէնտի Քիահեաեան պու քէրէ Պահչէ գարուսունատա եէնի եարբլան Բասիմ փաշա խանքնքն իքինճի գաթքնատա 10 նիւմէրօ օտատա նագլ իլլէմիշ օլտուղունատան, միւշթէրիլերինին մալիւմի օլմատը, վէ նշղամքնատա արդուհալ, լայիհա վէ էվրագը սայիրէ եարդարմագ իսթէյէնլերին մէզքիւր օտատա միւրաճաաթլարքնատա խօշնուա իտիլէճէյի, վէ պունատան պաշգա օտատը մէզքիւրատ հէր քէսէ ուհուլէթի վէ մէնֆաաթը չարթլար իլէ իֆտի վէքեալէթ էտէր տտիմա էհլիլէթի տատվի վէքիլլերի տատխի պուլունատուղու ատհաղը մէսատլիհէ իլան օլունուր։ 14

ՏԱԽԻՐԻՑԸ

Լէվքնթ Հէրբլտքն եաղտրղնա կէօրէ, Պօսնատան ալքնան խապերլէրատէն, Մուսթաֆա Ասիմ բաշա հազրէթլէրինին ավաէթինատէն սօնրա, Գարատաղ իլէ Թայինի հուատուա մէսէլէսի միւզաքէրաթը թաթիլ օլունուղու, վէ բբրէնս Նիգօլա պու քէյֆիեէթէ պիր գարար վիրմէք իւզրէ, եաղքնատա Ցէրիսատէթ պիր մէմուրու մախսուս իզամ իյլէմէք էֆքեարքնատա պուլունատուղու, վէ մէէմուրիյէթլէ Բէթքրսպուրկա կիթատկի պէեան օլունան Գարատաղ բէյիսի միւտիրանը Բէթրովիչին մէէմուրիեէթի, իմբէրատօր Ալէքսանտր հազրէթլէրինէ, քէրիմէսինին էվլէնմէսինի բբրէնս նամքնա թէպրիք իյլէմէք օլտուղու անլաշըլմբզ տբր։

—Էվվէլիսի կիճէ կօսկատա պիր գահվէխանէէն աթէշ զուհուրի իլէ, եաղքնըզ մէզքիւր տիւքքեան միւհթէրէք օլտուղու հալատ պատթըրըլմբզ տբր։

—Տիւնքի կիւն, սառթ 8 րատէլէրինտէ, համալքն պիրի, արգասքնատա պէօյիւք պիր սանաքգ օլտուղու հալատ, բէրչէմպէ բազարքնատան կէչմէքտէ իքէն, հէր նատքլատա, սրթքնատաքի սանաքգ, օրատան կէչմէքտէ օլան 8—10 եաշքնատա պիր Ռում չօճուղունուն իւզերինէ տէվրիլիպ, չօճուգ իսկ զատէն պուլունտուղու մահալ գալքն այնա օլտուղունատան աքսիատէն խէեալի (թասվիրի) իլէ էրէյիճէ վագքթ քէնտի քէնտինէ էյլէնտիքտէն վէ նիհատեէթ եօրուլտուգտան սօնրա, պու սրրատա մէզքիւր մաքինա զատեէթ խաֆիֆ վէ ուեուատուճու պիր սէատ իլէ ֆէրէնկէճէ «պէնի եատթը» նէննիսինի սէօյլէեէրէք չօճուգ ույգու ու ըահաթա վարքեօր։

Նէ գատտր ուեուրատ ուեուսուն, պու նէննի տէվամ իտուպ, չօճուգ ուեատնէպատ ճիւզի պիր հարատքէ իթտիքտէ, պիր եոյ վասքթասը իլէ մաքինանէն իւչիւնճիւ գէսմքնա տլէնէպ, պուրատա տախի եինէ մաքինա վասքթասը իլէ կիւզելճէ եէյդանէպ թէմիզլէնտիքտէն վէ թէրնատլարը քէսիլիպ սոչլարը թարանտգատան սօնրա, տիկէր պիր էմզիք իլէ զայէթ թաթլը վէ ֆայիտէլի չուրուպատան պիր մէգատտր վիրիլիպ, մաքինատան չէգտրէլէր։

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԵՐ

ԱԼՄԱՆԵԱ

Պերլին 14 յուն.

Էվվելինատէն Բրուսիա հիւքիւմէթինին ըէյինի թահսիլ իթմէքսիզին, պիր թագամ գաթօլիք բարասլարը նատպ իթմիշ տիր տէյի աղվ օլունան Հէտաշօվսքի նամ սէրբիսգոպոս Պերլինին ռուհանի մահքէմէսի հուզուրունատա մուհաքէմէ օլմատը ըէատ իթտի։

14 յուն.

Թէվթուրէն սէօյլէնտիկինէ նէզարէն, տիւէլի էճնէպիեէ, յոգուզունճու Պիոս Բարա հազրէթլէրինին խալէֆի ինձիխատքնա տայիր Քիլիսէնին նիզամաթքնատա խախալ օլունան թատիլութա գարշը բբրօթէսթօ իթմիշլէր։ Պու պատատէ կազէթ տը Գօլոնեը զազէթասքնէն նէչը իլլէտիյի Բարանքն շբրչաբերտկանը իչին, Էվրոպանքն քեաֆֆէյի բարաս զազէթալարը եարմատը տէրլէր։

ՖՐԱՆՍԱ

Բարիս, 13 յունվ.

Սապէգ իմբէրատօրիչա էօժէնի, զազէթալարա նէչը իլլէտիյի պիր մէքթուպունատա, իւչիւնճիւ իմբէրատօրուն վէֆատը եէվմի սէնէվիսի մինատիպէթի իլէ եալքնէգ քէնտիլէրինին ատա խալմէսինի եատագ լիթմիշ օլմատքնատան պահս իլէ, Թէրօի բիսգոպոսունու թագպէհ իլլէմիշ տիր։

Մէզքիւր մէքթուպու էհալի իւզերիեէ չօգ թէէսսիր իթտի։

ԱՎՍԹՐԻԱ-ՄԱՋԱՐ

Վիէննա 14 յունվ.

Էճնէպի պօրսալարքնտան ալքնան խապերլէր, պօրսամէջ իւզերինէ թէէսիր իտիպ, քեաղէալար պիրազ տիւշտիւ, պու տիւշկիւնլիւք, չօգ սիրմէզ տէյի զանն օլունուր։

ԻՆԳԻԼԹԵՐՐԱ

Լօնտրա 14 յունվ.

Գարբ Գոասթատան ալքնան սօն խապերլէրէ նէզարէն, ժէնէրալ սիր Կարնէ Ուօլսլէյ, դեկտեմբեր 27 տէ էրքեանը հարպը իլէ պէրապէր, Բրբրահա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իլէմիշտիր։

ԻՍԲԱՆԵԱ

Բարիս 14 յունվ.

Օրանատան պիլտիրիլտիկինէ կէօրէ, Գարթաժէնատէ պուլունան ասքլարքն իլթիճա իթտիքլէրի Նիւմանճիա նամ վասօր, իսբանիա տօնանմասը իչինատէն կէչիպ, Օրան էեալէթի տախիլինատէ վագը Միրզէլ Քէպիրէ վասլ օլմուշ վէ մահէլլի մէզքիւրատէ ժէնէրալ Գոնթրերաս իլէ սայիր գաչտգլար, ճէմատ 2.500 քէսանատէն իպարէթ օլտուգլարը հալատէ, Ֆէրանսա հիւքիւմէթի մահէլլիեէսինէ թէսլիմ օլմուշլար տբր։

ԹԻՒՃԱՐԻՑԻ

Լիվերբուլ, 13 յունվար

Միտ. Ն. Օր. բամուղու	8 5/8
Տօլարա էյի ճինս	5 1/2
Պու կիւնքի սաթըչ, 12.000 պալէտ բիտցա գավի	

Լօնտրա, 13 յուն.

Ափիոն	24 24
Թիֆթիգ	33 1/4
Զաթ իբէյի	22 1/2
Ճէհրի ին. լիր.	6 7

ՍԱՐՐԱՖԻՑԻ

(Ամանոր Բանկոլ

Լոնտրա 15 յունվար

Էսկամը Ումումի աչըլտը	41 3/16
» » զաբանտը	41 5/16
98 իսթիգրաղը	59 00
69 »	55 1/8
72 »	68 3/4

Բարիս 15 յունվար

» » զաբանտը	41 65
1873	251
Ռումէլի շըմէնտըֆէր էսկի	107 50
» » եէնի	102 50
Լոնտրա իւզէրինէ գամպիո	25 25

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱԶԱՍԸ

Էսկ. Ում. 3 ցունվար տախտամարտ	47-05
» 4 » սառակ աչըլտը գր. քս	47-05
Էն եիւքսէք	47-15
Էն աշաղը	46-38
» » սառթ 6 1/2	47-10
Խթիդրոգ 1865	311
» 1866 »	» 311
» 1869	270
» 1872 Ա Բ	
Գրէկի ժէնէրալ	9-
Սօսիէթէ ժէնէրալ ֆրանսօնլարը	7-
Սօսիէթէ Օթոման	3 32
Սառատոյլ պանգասը ազսիօնլարը	4-05
Զանգ տը Գոմէրսիալ	
» Զալթաճի	
» Վէրէսի	225
» Սօսիէթէ Օսթրօ Թիւրք	3
Շըմէնտըֆէր սէհիմլէրի էսկի	112 00
» » եէնի	49 1/2
Թրամվայ հիսսէլէրի գուրօն քէսիք	780
Գրէքի Հէլլէնիկ 4 ֆրանգ ըսքօնթօ	
Լօրիում մատէնի ազսիօնլարը 14 ըսգօնթօ	
Գուրօն սքօնթասու	80 բարա
Ազգէ ֆոյիզի	16 17
Ըչբոր	
Հէվալէսիզ	18

ԳԱՄՊԻՕ ՖԻԵԱԹԸ

Ինկիլիզ լիրասը 111 1/2 իչ այ վատէ իլէ

Ֆրանք 22 96 » » » »

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ 4 ՅՈՒՆՎԱՐ

Ինկիլիզ լիրասը	110 38
Ֆրանսայի ալթունու	87-32
Բօլ	90 00
Դերեմից ալթունու	51-26
Գէնեզ մէճիտիյէ ֆարգը	1-34
Մէթալիք ֆարգը	4-20
Գագըր	1-30
Գէնիկ	4-10
Քառալօն գայմէսի	6 68 գարիշ

ԻԼԱՆ

10 ՂՐՈՒՇ

1874 Ալեքսանդրա չուպաթ իգթիասը, եաանի Ռումի քեանունի սանի երկրմիսինատ Զորպանէի ամիրէատ գուրասը քէշիտ օլունանագ Ռումէլի ամիր եօլու թահվիլաթքնէն թէքմիլի գազանը հիսսէի իգրամիեէ պիլէթլերի (բրօմէս) պէհէրի եօրըմ պէեազ մէճիտիեէ վէ զիրեատէ ալանլարա տախի ֆիյաթճա պիրազ տահա իգրամ էթմէք վարը իլէ սաթըլըր քէօրրիւ գարշըսը նօմէրօ 75 մաղազամըզտա։

Ղուկաս Երկանեան

ՏՕՔԹՕՐ ՏԱՏԸՐԵԱՆ

Ամէրիգա տօգթօրլարքնտան տօգթօր Տատրեան էֆէնտի իսթանպօլտա կէտիք բաշա թէաթրօսու տշղաքնատ, եանի թատրը գուեու եօգուշունատ վագը Ամի պէյին ագարէթլէրինէն 1 նումէրօլու խանէյի թութմուշ օլտուղունատան, վէ հէր ստատ սառթ 3 տէն 6 եա գատտր էվաէ պուլունուպ, վէ չարշէնպիհ կիւնլերի էօյլէտէն ագշամա գատտր խայրաթ պագճաղքնատան, վէ բազտր իրթէսի կիւնլերի վալիտէ խանը ալթնատա վագը էճզատանէտ, վէ սալը կիւնլերի իւսկիւտարատա Իճատիյէտ վագը էճզատանէտ, վէ ճիւմա կիւնլերի տախի Պէյօղլուատա Տօղրու եօլտա վագը Ինկիլիզ էճզատանէսինատ, վէ Սամաթիատա միւսիւ Մօիսօնքն էճզատանէսինատ սառթ 8 տէն 10 ա գատտր պուլունաճաղքնատան, իլանքնա իպթիտար օլունուր։ 7

ԱՐՁՈՒՀԱԼՃԸ

Յովհաննէս էֆէնտի Քիահեաեան պու քէրէ Պահչէ գարուսունատա եէնի եարբլան Բասիմ փաշա խանքնքն իքինճի գաթքնատա 10 նիւմէրօ օտատա նագլ իլլէմիշ օլտուղունատան, միւշթէրիլերինին մալիւմի օլմատը, վէ նշղամքնատա արդուհալ, լայիհա վէ էվրագը սայիրէ եարդարմագ իսթէյէնլերին մէզքիւր օտատա միւրաճաաթլարքնատա խօշնուա իտիլէճէյի, վէ պունատան պաշգա օտատը մէզքիւրատ հէր քէսէ ուհուլէթի վէ մէնֆաաթը չարթլար իլէ իֆտի վէքեալէթ էտէր տտիմա էհլիլէթի տատվի վէքիլլերի տատխի պուլունատուղու ատհաղը մէսատլիհէ իլան օլունուր։ 14

ՏԱԽԻՐԻՑԸ

Լէվքնթ Հէրբլտքն եաղտրղնա կէօրէ, Պօսնատան ալքնան խապերլէրատէն, Մուսթաֆա Ասիմ բաշա հազրէթլէրինին ավաէթինատէն սօնրա, Գարատաղ իլէ Թայինի հուատուա մէսէլէսի միւզաքէրաթը թաթիլ օլունուղու, վէ բբրէնս Նիգօլա պու քէյֆիեէթէ պիր գարար վիրմէք իւզրէ, եաղքնատա Ցէրիսատէթ պիր մէմուրու մախսուս իզամ իյլէմէք էֆքեարքնատա պուլունատուղու, վէ մէէմուրիյէթլէ Բէթքրսպուրկա կիթատկի պէեան օլունան Գարատաղ բէյիսի միւտիրանը Բէթրովիչին մէէմուրիեէթի, իմբէրատօր Ալէքսանտր հազրէթլէրինէ, քէրիմէսինին էվլէնմէսինի բբրէնս նամքնա թէպրիք իյլէմէք օլտուղու անլաշըլմբզ տբր։

—Էվվէլիսի կիճէ կօսկատա պիր գահվէխանէէն աթէշ զուհուրի իլէ, եաղքնըզ մէզքիւր տիւքքեան միւհթէրէք օլտուղու հալատ պատթըրըլմբզ տբր։

—Տիւնքի կիւն, սառթ 8 րատէլէրինտէ, համալքն պիրի, արգասքնատա պէօյիւք պիր սանաքգ օլտուղու հալատ, բէրչէմպէ բազարքնատան կէչմէքտէ իքէն, հէր նատքլատա, սրթքնատաքի սանաքգ, օրատան կէչմէքտէ օլան 8—10 եաշքնատա պիր Ռում չօճուղունուն իւզերինէ տէվրիլիպ, չօ-

ճուք անիսկ պտեղմեր վէ թէտավիսինէ պտգեմագ իւզրէ խանէսինէ նագլ օլունմուշ տուր։

—Հավաղրեն ֆէնա կիթմէսի վէ Անատօլուտա եօլարեն ֆէնալեղը սէպպինտէն, Լինկիւրիւնիւն գարա բօսթասը, կէչէն բազար իրթէսի կիւնիւ պուրատա պէքլենմէքտէ իքէն հէնուզ կէլմէմիշ տիր։

—Մալիեէճէ մուհիմմ պիր մէմուրիեէթլե Բարիսէ իզամ օլունմագտա օլան Սատրգ փաշա հազրէթլերինին, սապրգ մալիեէ սեր քեաթիպի Գարագաշ կարապէտ էֆէնտի պէրապէրինտէ օլտուղու հալտէ, եարընքի ճումատա իրթէսի կիւնիւ, Թրրիէսթէ Թարիգի իլէ Տէրիսատէթտէն հարէքէթ իտէճէյի իշիտիմիշ տիր։

—Թօնէլթա գամիսիօնու ազալարընտան հէր պիրինէ, հիւքիւմէթի Սէնիեէ Թարաֆընտան, Օսմանիեէնընշանընը իւշինճիւրիւթպէսինտէն պիրէր գրթասը, վէ զաթէն մէզքիւրնընշանլարը ալմշ օլանլարա, իւզէրինտէ թուղրայի Շահանէ պուլունտուղու հալտէ, ալթուն վէ կիւմիւշ էնֆիեէ գութուլարը իթա օլունմուշ տուր։

—Նասրլ քի մալիւմ տիր, կէչէն բամազան այընտա Պէպէքտէ պիր էրմէնի խանէսինէ պիր Թագամ խըրսըզ կիրիպ, խանէյի մէզքիւրտէ պուլունան գառընլարը պօղազնա պէշ գատ ատատրպ, 2500 լիրալրգ գօնսոլիտէ իլէ 300—400 լիրալրգ միճէ վէհրաթ ալմշլար իտի։ Իլք էվվէլ էվին խըտմէթ քեարընտան շիւրհէ օլունարագ, մէրգու�ախշ ու կիրիֆթ իլէ հապսէ իլգա օլունմուշ իտի։ Պու քերրէ, բօլիս Թարաֆընտան խըրսըզլար պուլունուպ, խըրսըզլարընը իգրար, վէ հաթթա, չալտըգլարընը գօնսոլիտէլերի տուն ֆիեաթլա սաթմէյ օլտուգլարը սարաֆը տախի աղզա վիրտիքլերինէն սարաֆ տախի ախշ ու կիրիֆթ օլունարագ իսթինթագա չէքիլմիշ վէ հէր նէ գատար իլք էվվէլինքեար իթմիշ իսէ տէ, սօնրատան իգրար իտիպ, գօնսոլիտէլերին հալէա եանընտա օլտուղունու պիլատիրմիշ տիր։

—Էվվէլիսի կիւն, Էվգաֆ նազըրը Քէմալ բէյա հազրէթլերի, պէօյիւք պիր գազա կէչիրմիշ տիր, չէօյլէ քի, եէվմի մէզքիւրտէ, Ավսթրիա սէֆիրի ճէնտապէրինէ վիզիթա վիրմէք իւզրէ Պէյօղլունա կիթմէքտէ իքէն, Ունգարան ճիվարընտա գաշարի միւշարիլէյհին պուլունտուղու արտապանը թէքքելէքլերի գէրբէրգ, պարկիրէր թէքքելէքլերին գէրբէմասը սէսինի ալտրագ իւրքէրլեր վէ քէօրբիւլէ կէօթիւրէն եօլու պէրագէպ, տէօրթնալ տէնիզէ ատղրու գօշարլար։ Հէլէ քի օլ ճիվարտա դուլունան զապթիէլերը պարկիրլերի թութուպ, պու եօլ իլէ բազարի միւշարիլէյհ հազրէթլերինի պէօյիւք պիր թէհլիքէտէն գուրթարըրլար։ Քէմալ բաշա հազրէթլերի, զիեատէսիյլէ գօրգտուղունտան ատղրու գօնտաղընա տէօնմիշ տիր։

—Իբինճի օրտուեու հիմատաուն միրիվալարընտան Բաշիտ բաշա, Բուսիա տէվլէթի Թարաֆընտան, Սէն-Ըսթանիսլաս նիշանընտան պիր գրթասը իթա օլունմուշ տուր։

—Եիրմի գատար պուլկարլարընը Հասքէօյ գազասընտա, հոճի Սատվանը գաթլի խուսուսունտա ճիւնհալարը սապիի օլարագ, Օսման գումրանեասընը նէճա նամ վաքօրի իլէ, մէրգուման Պուլկարլար Հալէպ վէ Պաղտատա սիւրիւմիշլէր տիր։

—Վիլաեէթտէ պուլունուպ տա, մէզունէն Տէրիսատէթէ կէլէն վէ եուխատա ալտլարընա կիթմէք իւզրէ պուրատան կէչէն ատաքիրի միւսթահֆըզ զապիթանը իգամէթ իչին միւնասիպ պիր մահալ պուլմատըգլարընտան, զաթը հազրէթի սէրասքէրի տէվլէթլու Հիւսէյին Ավնի բաշա հազրէթլերի զապթան մէզքիւրէնին Տէրիսատէթտէ պուլունտուգլարը միւտէթտէ տախի բահաթ իթմէյլերի իչին պիր տայիրէյի մախսուսէ ինշասընա լիւզում կէօրմիշլեր տիր։

Պու տայիրէ Գապը վալի սէրասքէրի գարշըսընտա ինշա օլունուպ, միւթէատէտ սալօնլարը, վէ պիր գրթախանէ, պիր լոգանթա, եաթագատալարը հավի օլտաճագ, վէ օն պէշ կիւնտէն զաթը վալի ճէնտապի սէրասքէրի հազըր պուլունտուղու հալտէ, բէսմէն քիշտա պուլրուլարագ պիլճիմէ տախի զապթանը ատքիրեեէ միւքէմմէլ պիր զիեաֆէթ վիրիլէճէք տիր։

— Պիր միւատէթտէն պէրու Տէրիսատէթ լիմանընտա սըգ սըգ վուգու պուլան խըրսըզլարը մէնի վուգուի զըմանընտա, զապթիեէ նազըրը բաշա հազրէթլերի Թարաֆընտան, լիմանըն ումուրը զապթասը զապթեէլերէ թէսլիմ օլունմասը, ֆապհրիեէ նէզարէթինէ իթատէ ու թէքլիֆ օլունուպ, զապթիէլեր իլէ լիման իտարէսի մէմուրլարը պիլիթթիֆագ լիմանա նէզարէթ իթմէք իւզրէ մէզքիւր թէքլիֆ պահրիեէ նէզարէթի թարաֆընտան գապուլ օլունմուշտուր։

—Տիւնքի Ազգային պէնթիմիզին իքինճի սիւթունու 29 ունճու սաթըրընտաքի էյնէ լուղէթի տէֆտէրտէ օգունտաճագ տուր. վէ իւչինճի սիւթունու 31 ինճի սաթըրընտաքի տէր լուղէթի օլտան օլտաճագ տուր։

ԻԼԱՆ

Լտիրնէ տէմիր եօլունուն իշլէթիլի մահէլլէրէ կէօնտէրիլէճէք մէքթուպլար, բօսթախանէի ամիրէնին Սիրքէճի իսքէլէսինտէ օլան շիւպէսինտէ հէր կիւն սապահտան կիճէնին ալթուրքա սաաթ 3 ինէ տէք գապուլ օլունմագտա վէ պունտան մատատա, մէմալիքի մահրուսէնին հէր թարաֆընա կէօնտէրիլէճէք օլան վէ բօսթա բարասը նիզամէն վիրիլմիշ պուլունան մէքթուպլարը, զիրտէ պէեան օլունան շէհիր բօսթասը գութուլարընա վազ օլունապիլիր օլտուղու, բօսթա վէ թէլէկրաֆխանէ իտարէյի պէհիեէսի ճանիպինտէն էհալիեէ իլան օլունուր։

Զընտան Գարու, Ուն Գարան, Շէյխ իւլ իսլամ գարուսու, Սէրասքէր գարուսու, Մէրճան, Պէօյիւք Եէնի խանընը Թարաքճըլարտաքի ուֆագ գարուսու, Զիւմպիւլլիւ խան, Սօֆճը խան, Աեասօֆիա, Պապը Ալինին աէօրթ եօլ աղզը, Բօսթա վէ թէլէկրաֆխանէ գարուսու, Մահմուտ փաշատա Պէզճիլեր սօգաղը, Պոլըգ բազար, Սուլթան Պաեազիտ, Վէզնէճիլեր, Շահզատէ Պաշը, Սուլթան Մահմուտ, Տավուտ բաշա մէհքէմէսի, Հասէքի, Ավրատա Բազար, Սամաթիա, Լանկա, Գում Գարու, Ագսէրայտա գարաղօլխանէ ճիվարը, Մագըր քէօյ, Այիսթէֆանօս, Էյիպտէ իսքէլէ պաշընտա վէ չարշըտա, Հաս քէօյտէ իսքէլէ պաշընտա վէ մահէլլէ իչինտէ, Զարշամպա բազար, Ֆէնէրտէ հիսար գարուսունտա, Այվանսէրայ, Գալաթատա Բէրշէմպէ բազարը, Պալըգ բազար, Գամանտօ խան, Գարա քէօյտէ Գօմիսիօն խան, Թաթավլատա Զէյմէ սօգաղը, Բանկալթիտէ քիլիսէ ճիվարը, Պէյօղլուտա Թագսիմ, Աղա ճամիտէ ճամինին գարշըսը, Ալգազարը եանընտա, Գալաթա սէրտեբ գարշըսը, Ինկիլիթերա սէֆարէթխանէսի գարշըսը, Թարլապաշը, Ֆրանսըզ սէֆարէթխանէսի գարշըսը, տէօրթ եօլ աղզը, Թէքկէտէ գարաղօլխանէնին եանընտա, Եազըճը սօգաղը, Բաթրիք սօգաղը, Ավսթրիա սէֆարէթխանէսի եանընտա, Օթել աբ Բարի նամ լոգանթանը եանընտա։ Պէյօղլուտա վագը Թէլէկրաֆխանէ մէրքէզի գարուսունտա վէ Պէշիքթաշտա իսքէլէ պաշընտա վէ քէօյին իչինտէ, Օրթաքէօյտէ իսքէլէ պաշը վէ քէօյին իչինտէ, Գուրու չէշմէ, Արնավուտ քէօյ, Պէպէքտէ իսքէլէ պաշը, Ռումէլի Հիսար, Պօեազը քէօյ, Էրմիրկէն, Սթէնեա, Եէնի քէօյտէ պիր իսկէլէ պաշընտա վէ իքի տէ քէօյին իչինտէ, Թարապեատա պիր իսքէլէ պաշընտա իքիտէ քէօյին իչինտէ, Պէօյիւք տէրէտէ պիր իսկէլէ պաշլարընտա վէ քէօյնի իչինտէ տէօրթ գուրթու Պէյլերպէյ, Սթաւրօզ, Զէնկէլքէօյ, Ֆանտիլի, Անատօլու Հիսար, Ֆանլըճա, Բաշ պաղճէսի, Պէյքօզտա իքի գուրթու, Իսկիլիսարտա իսքէլէ պաշընտա քարաղօլխանէ լեանընտա, Եէնի մահալլէ Սէլամսըզ գարաղօլխանէսի եանընտա հիւքիւմէթ գօնաղը տավլինտէ, Գարը քէօյտէ պիր իսքէլէ պաշընտա իքիտ՝ քէօյիւն իչէրիսինտէ, Պէօյիւք տատտ պիր իսքէլէ պաշընտա իւչտէ տատանը իչէրիսինտէ, Հէյպէլի տատտ պիր իսկէլէ պաշընտա պիրտէ տատանը իչէրիսինտէ վէ Գարթալ։

ԹԻՐԲԻՒԱՆԸՆ ԱՀՎԱԼԸ ՄԱԼԻՑԷ ՎԷ ՍԱՐԱՖՏՅԷՍԻ

Շու սոն վագրթլարտա, Տէվլէթի Ալիյէնին մալիյէճէ պաղը հալլէրի, օգուտանլարըմզը չօղլարընա մալիւմ տիր։ Շէօյլէ քի խայլի վագրթտան պէրու, Հիւքիւմէթի Սէնիյէ, պու կիւնլէրտէ վատէսի հիւլուլ իտէն պիր Թագըմ մանտալարընը վէ գուբօնլարը վէ սայիր Թագսիթլերին Թէտիեէսի իչին, կէրէք Գալաթա բիացասընտան վէ կէրէք Էվրօբա բիացալարընտան ալթը միլիօն լիրալրգ պիր իսպթիգրազ ագտ իյլէմէյէ թէչէպպիւս իթմիշ իտի։

Հէր նէ գատար պու իսթիգրազը պաչա չըգմասը իչին պիր չօգ զայրէթ օլունմուշ իսէ տէ, իսթիգրազը վիրէնլերին թէքլիֆ իյլէտիքլերի աղըր չարթլարտան տօլայը, հիւքիւմէթի սէնիյէ չիմոիքի հալմանտալարընը թէտիյէսինի կէրի պըրագըպ, եալընըզ գուբօնլարընը վէ սայիր Թագսիթլերին թէտիյէսի իչին էքսիլէն պիր միլեօն լիրա գատար պիր մէպլաղը։ ադ պիր միւտտէթ զարֆընտա թէտիյէ իթմէք իւզրէ պիր Թագըմ եէրլի պանգալարտան իսթիգրազ իյլէմէյի տահա զիեատէ միրաճահ թութմուշ տուր, վէ պու վէճհ իլէ հիչ տէյիլ իսէ բիացամզը հագգընտա իւէրուտէ վուգուի իհթիմալտէն օլան պիր Թագըմ ֆէնալըգլարընը չօնիւ ալընմըշ տըր։

Վագաա մանտալարընը թէտիյէսի կէրի պըրագըլմասը, ֆօնտօլարըմզը իւզէրինէ հէր եէրտէ էբէյիճէ ֆէնա թէչէսիր իթմիշ տիր, հալ պու քի, գուբօնլարընը վէ տահա սայիր Թագսիթլերին էօտէնմէմէսի իլէ չիւրհէսիզ տահա ֆէնա հալլէր զուհուր իտէր իտի։

Իմտի էվվէլա պու հալլէրին նէտէն նէչէթ իթմիշ օլտուղունու տիգգաթ իտիպ, Թիւրքիատա պանգալարըմզըն վէ էհալիմիզին նէ ամալիպ հալլէրտէ պուլունտուղունու թէֆթիշ իյլէյէլիմ։

1872 սէնէսի իպթիտայիներինտէ Ֆրանսա վէ Բրուսիա մուհարէպէլերի խիթամ պուլմուշ վէ հէր եէրտէ զուհուր իտէն պուխարան տախի քեամիլէն մահվ օլտուղունտան հէր քէս գացասընտա պուլունան նազտ ագճէսինի տըշարը չըգարարագ, հէր եէրտէ կէրէք սարաֆիյէ վէ կէրէք թիւճարիյէճէ օլան մուամէլաթլար ֆէվգէլատէ սուրէթտէ ինթիշար պուլմուշ օլտուղունտան, Գալաթա բիացասը տախի պու հալէրտէն կիւնտէն կիւնէ տիւգէլերէք բէք էյու պիր հալտէ պուլունմուշ տուր։

Օ վագրթլարտա հիւքիւմէթի Սէնիյէնին 15 միլեօն լիրա գատար բէրէքէնտէ պօրճու պուլունտուղունտան, հէր թարաֆտան մէզքիւր պօրճու զարաթմագ իչին, հիւքիւմէթի սէնիյէյէ իսթիգրազ վիրմէք թէքլիֆ օլունմագտա իտի, վէ նասրլ քի մալիւմ տիր, հիւքիւմէթի Սէնիյէ, Քրէտի ծէնէրալ վէ Օսթրօ Օթօման պանգալարընտան, 10 միլեօն լիրալրգ պիր իսթիգրազ ագտ իյլէմիշ տիր քի պու իսթիգրազըն հասրլաթը իլէ մէզքիւր տէյունաթը պիր գրսմընը թէտիյէ իտէրէք, պագը զալանը ֆայիզի իլէ 1873 սէնէսինէ, 7,800,000 լիրա գատար պիր պօրճը գալմըշտըր, վէ էքի սէնէլէք ֆէվգէլատէ մէսարիֆլէրտէն տօլայը, պիւտճէտէ կէօրիւլէն աչըզը տախի գարաթմագ իչին, սոն տէֆա բիացաեա չըգարըլան 15 միլեօն լիրալրգ իսթիգրազը ագտինէ գարար վիրիլմիշ տիր։

Պու 15 միլեօն լիրալրգ իսթիգրազը բիացաեա չըգարըլմասը տախի էօյէ պիր վագրթա բաստ կէլմիշ տիր քի, պիր Թարաֆտան պիր Թագըմ Ինկիլիզ զաղէթալարը, Տէվլէթի Ալիյէնին քըրէտիթօսունա գարշը չէտիտ պահսլար եազտըգլարընտան, կիւնտէն կիւնէ օսմանլը ֆօնտօլարընը տէյերի գէրբէմաեա պաչլամըշ օլտուղու հալտէ, տիկէր Թարաֆտան տախի պիրիպիր լուգէրինէ Վիէննա, Պէռլին, վէ Ամէրիգա գէրիպլերի զուհուր իթմիշ տիր քի պունլարընը Լօնտրա վէ Բարիզ բիացալարընա տախի Թէչսիրի տօղունտուղունտան նաշի, բիացամըզըն հալի քեամիլէն ֆէնալաշմագա եիւզ Թութմուշ տուր, վէ հալէա պու կիւն բիացամըզըն պու ֆէնա հալի տէվամ իթմէքտէ վէ հէր նէ գատար պաղէն ուֆագ պիր էյուլիքտէ միչահատէ օլունմագտա իսէ տէ, բէք ազ վագրթ տէվամ իտիպ, եինէ ֆէնալաշմագա պաչլամագտա տըր, վէ բիացամըզըն պու կիւնքի հալի իսէ պիզճէ էն ֆէնա պիր հալ տիմէք տիր, չիւնքի ֆօնտօլարըմզը բէք տիւչկիւն պիր ֆիեաթտա օլուպ նազտ ազճէ իսէ անճագ 15–16 ֆայիզ իլէ պուլունապիլմէքտէ տիր, այլէ խուսուսա մէմալիքի էճնէպպէյէտէ զուհուր իտէն պուխարան քեամիլէն տէֆթ օլմուշ, վէ իչէրիին հալի եինէ կիթտիքճէ տիւգէլմէքտէ պուլունմուշ տուր։

Հալ պու քի Սամանեա բիացալարը օգատար տէյիլ իսէ տէ, Վիէննա բիացասը հալէա էսկի ֆէնա հալինտէ տէվամ իթմէքտէ, վէ հէր նէ գատար տիւգէլմէսի իչին պէօյիւք զալրէթլէր օլունարագ, պիր գաչ թէտպիրլեր էլէ ալընմըշ, վէ հիւքիւմէթ թարաֆընտան տախի պիր տէ իսթիգրազ ագտ օլունմուշ իսէ տէ, էկօրիւլէն սէմէրէ ճիւգիեէթ նէվինտէն տիր։

Էվրօպա զաղէթալարը Վիէննատա պունլանան պանգալարընը վէ սարրաֆլարընը էօյէ ամայիպ հալլէրինի նազ իյլէմէքտէ տիրլէր քի, պու հալլէր զիեատէսի իլէ մէտէնիյէթտէ թէգատտիմ իթմիշ օլան պիր մէմալիքտէ զուհուրա կէլտիսի իչին ինանընը ինանմամասը կէլիր։

Պինանէն այլէ կէրէք ֆօնտօ իւզէրինէ օլունան ախշ ու իթալէրտէ վէ կէրէք աչըլան պիր Թագըմ (անքոմանտիթ) (1) ուսուլի իւզրէ քիչատ օլունմուշ օլան պանգալարտա տէրէճէսիզ սուրէթտէ նիզամսըզլըգ հիքմ իթմէքտէ օլտուղունտան, չիմտի հէր քէս նէ եաբաճաղընը չաչըրմըշ տըր։

Վագաա չիմտի պու ֆէնա հալլէրի տիգգաթա ալարագ եէնիտէն պիր Թագըմ նիզամլար վագ իլէ իսլահ իթմէք իչին պիր չարէ տիւչիւնմէքտէ իսէլէր տէ,

---

(1) Պու (անքոմանտիթ) ուսուլի իւզրէ, եանի հիւքիւմէթ Թարաֆընտան իմթիեազ ալընմաեարագ, աչըլան պիր Թագըմ ուֆագ պանգալար հագգընտա պաչգա տէֆա խասսէթէն պահս իթմէք նիյէթինտէյիզ։

մունթազամ պիր հալէ վասըլ օլմազ իշին տահա խայլի վազըթա միւհթաճ տըր։

Ալլահ էսիրկէյէտէ, պիր կիւն տէ Գալաթա բիացասը էօյլէ պիր հալէ կիրիֆթար օլմասըն։ Ջիրա բիացամըզտա տախի էօյլէ ույզունսուզ հալէր կէօրիւլմէյէտէ տիր։

Պիզճէ հիւքիւմէթի Անկիէրին սոն տէֆա էլէ ալմըշ օլտուզու խալահաթլար իչինտէ, էկէր Գալաթա բիացասընտա պուլունան պանգալտր վէ չիրքէթլէր հազրընտա տախի պիր նիզամնամէ պուլունսա իտի, միլք ու էհալիսիզ հազրընտա չօգ խայբրը օլուր իտի, չինքի պու եիւզտէն էհալիսիզին էքսէրիսի պէօյիք պարարա տիւշար օլմազտա տըր, վէ բիացամըզը պու կիւնքի տէրքեար օլան ֆէնա հալէրի տախի պու սէպէպտէն իլէրու կէլմէյէտէ տիր քի, պու խուսուս պահսը տիկէր օլտուզունտան չիմտիլիք անտէն սարֆը նազարէլէ, քէնտի պահսըմըզա տէվամ իտէլիմ։

Մէմալիքի էճնէպիէտէ 5-6 ֆայրզէ խթէնիլտիկի դատար ագճէ պուլունտուզու հալտէ, վէ Գալաթա բիացասընտա 10 դատար, Էվրոպանըն էն պէօյիք բիացալարը իլէ էրէյիճէ մուամէլտա պուլունան պանգալարըմըզ վէ պու դատար զէնկին սարրաֆլարըմըզ վէ թիճարլարըմըզ վար իքէն, հիւքիւմէթի սէնէյէյ իգթիզա օլան 5-6 միլիոն լիրալըգ պիր մէպլաղ թէտարիք օլունամառըզընտան ֆօնտօլարըմըզ պէօյէ բէք տիւշիւն պիր ֆիեաթտա օլտուզու հալտէ, եինէ կիւնէն կիւնէ ֆիեաթը գըրըլմասը նէ սէպէպտէն իլէրու կէլմէյէտէ տիր պիլմէյիզ։

Պունտան պիր սէնէ մուդատտէմ, Գալաթատա պիրիպիր իւզէրինէ պիր գաչ պանգալար քիչատ օլունտուղունտան, էհալիմիզին չօղունտա պէօյիք սէվինճ ալէամէթլէրի կէօրիւնմէյէ պաշլամըշ իտի, չինքի էվվէլա ումումուն մէնֆաաթը խայրը իչին չալըշմադ մէպտէսի իլէ աշըլան մէզքիւր պանգալար իլէրուտէ մէմալիքի մահրուսէտէ պուլունան չունճա օրման վէ մատէնլէրի իչլէտէրէք վէ թիւրքիատա թիճարլըգ վէ զիրաաթը իլէրու կէօթիւրմէյէ չալըշարադ էն զէնկին մէմալիք սիլքինէ տոխիլ օլուրուզ տէյու զանն օլունուր իտի, հալ պու քի պու կիւնքի տէօնէն վագալար, էհալինին պու իւմիտինտէ ալտանմըշ օլտուզունու կէօսթէրմիշէր տիր։

Պիմէյիզ պոնգալարըմըզըն մէրքէմիզ իտէճէք խըտմէթլէրի նէտէն խպարէթ օլանագ տըր։

Պունտան 7 8 մահ մուգատտէմ, Լօնտրատան Խթանպօլա պիր Ինկիլիզ պանդէր կէլէրէք, պուրատա Գրէտի ժէնէրալ պանգասը իլէ օլան միւնազասընը պիթիրմէք իւզրէ իքէն, բիացամըզտա քիւլիսէթլու ֆօնտօ սաթմազտա պուլունմուշլար, վէ ֆօնտօլարըմըզըն տիւշմէսի իչին պիր չօգ տա զարէթ իթմիշլէր տիր։ Վէ պիր չօգ օսմանլը զէնկինլէրիմիզ տախի քէնտի գացալարընտա պուլունան ֆօնտօլարընը ուֆադ պիր քեար իչին, աչըգ ֆօնտօ սաթանլարա էօտիւճ վիրմէյէտէ պուլունմալարը տախի կէօրիւլմիւշ տիր։

Օսմանլը զէնկինլէրիմիզին տահա նէջէ պունա մանէնտ հալէրի տուրուր իքէն, պիր գաչ տէֆա տըր Լէվենթ Հէրբլու զաղէթասը, քէնտի էսկիի ազիմինի պէտան իտէրէք տէր քի, Թիւրքիատա պու գատար Օսմանլը զէնկինլէր պուլունուպ վէ քէնտի զէնկինլիքլէրի իսէ հիւքիւմէթ մէմուրիյէթլէրինտէ գազանմըշ օլտուզլարը հալտէ, հիւքիւմէթի սէնէյէնին պէօյէ պիր ագճէյէ իգթիզասը զուհուրինտէ, ասլա պիր օսմանլընըն նագտ ճիհէթի իլէ, վէթանբէրվէրլիք իպրազ իտէրէք քէնտի հիւքիւմէթլէրինէ եարտըմ ի թիմէք էֆքեարընտա պուլունմամագտա տըրլար, վէ պունուն իչին տիւնեա ալէմ օսմանլըլարընը վէթանբէրվէրլիք տույզուսու նէրէյտէ տիր տէյու սիւալ իթմէեէ մէճպուր օլուրլար, տէր։

Պու տէֆալըգ պանգալարըմըզընը վէ պիր թազըմ սահիպ սէրվէթ սէրմայէ տարանըմըզընը պու հալէրինի պու գատարճդպէեանտէն սօնրա, եագընտա պաշգա պիր պա՛ս իլէ տախի, պու կիւնլէրտէ տէրքեար օլան պու ֆէնա հալէրին էօնիւ ալընմասը իչին, պունլարըն միլքիմիզէ էտա իտէճէք նիչէ պօրճլարընը տախի պէեան իթմէյի վատ իտէրիզ։

Ց.

ՍԱՄՍՈՆՅԱՆ ՄԷԹՈՒՊ

Սամսուն 26 դեկտ. 1873

. . . Խմբագիր

Ներողութիւն կը խնդրեմ, պակմ՝ անաչառ ըլլալու այնպիսի խնդրոյ մը համար որ ընդհանուրի շահուն կը վերաբերի։

Կուզեմ իսկիլ, ուշ հասած և բնագրէն տարբեր հեռագրութեանց նկատմամբ։ Բայց փութամ յաւելուլ թէ դէպք մը, զոր պատմութեանս նպատակ ունիմ, ընդհանուր չէ, սակայն պատահած առեն միշտ իւր ֆնասները հետն ունի։

Ինձ թուի նախ՝ որ հեռագրութիւնը բօսթայէն միջին հաշուով տասը անգամ աւելի սուղ է, պէտք էր տասն անգամ աւելի արագութիւն ունենայ։ Բայց փորձը չատ անգամ հակառակը կը հաստատէ։

Կը պատահի որ, նամակ մը, հեռագրութենէ մը քանի մը ժամ ետքը բօսթան ձրդուած ըլլայ, և անով իմացուի, նոյն խնդրոյ համար, հեռագիր մ՝ևս տրուած ըլլալը։ Միշտ այսպէս չէ. բայց վերջապէս քիչ անգամ պատահած չէ այս։ Ուստի անպատեհ չէ կարծեմ ինքն իրեն հարցունել թէ կարևոր և ստիպողական դէպքի մ՝առեն, հեռագրութիւնը պիտի կարե՞նայ բօսթային, չեմ ըսեր պակասը, գոնէ տեղը լեցունել։

Ստուգիւ, հեռագրութեան գիւտը աքանչելի յառաջադիմութիւն մ՝է և ժիրդարուս հրաշալիքը, որոյ միջոցաւ ըստ հարկին քանի մը վայրկենի մէջ աշխարհիս մէկ ծայրէն միւսը պիտի կարենայ թղթակցիլ, եթէ պաշտօնական և արժանավայել հոդասփրութեամբ համապատասխան յառաջադիմութեամբ մը շահագիտայ օգտին կարենային ծառայեցուցեալ զայն։

Պարզեմք, հեռագրի մը համար Սամսունէն 'ի Պէյրութ դնեմք մէկ ժամ, որ երբեմն աւելի կանուխ ալ կրնայ հասնիլ։ Լա՛ւ։ Բայց երբեմն ալ օրերով չը հասնիր։ Թուեցէք այս յապաղման սպառիչ ֆնասները։

Այս ըսածիս իրը օրինակ, միայն պատմութեանս ընթացքն, բայց ո՛չ անոր ոգիէն չեղելով չատերու մէջէն մէկ 'հատ մը նշանակեմ։

Կը յիշեմ, չեմ գիտեր ո՛ր թուականին թահիւալիւ մէկ հեռագիրս Սամսունէն 'ի Պէյրութ ինն օրէն հասած է, և այն, ըստ յայտարարութեան տեղւոյս այն առենի մէկ պաշտօնական մը, յարաբերութեանց ընդհատում պատճառող որ և է իրաւացի պատճառ մը չունեցած միջոցին։ Բայց որովհետև, հաստատելու բաւական ապացոյց չունիմ և նամակներս յարաբերութեանց անարգել ըլլալը չեն կրնար հաստատել, զանոնք որոնելու անօգուտ ճանճրութենէն հրաժարելով կանցնիմ բուն պատմութեանս որմէ քիչ մը հեռացայ։

Ուստի՝ բնագրէն տարբեր հեռագրութեանց դալով, անոր անոյշ կարծուած սխալն անդամ, որ ըստ ինքեան դրեթէ նշանակութիւն մը չունի, կրնայ շատ անդամ աղետաբեր ըլլալ շահասիրին։ Հետևաբար, ինչ մեծ վնասներ չեն կրնար պատճառել այն թերութիւնք որ իրօք նշանակութեան արժանի են, ո՛չ թէ՝ կէտի մը կամ ստորակէտի մը աւելի կամ պակաս դրուած ըլլալու տարբերութեանը, այլ բաւական (ոչ համեմատ, որոյ ստէպ փոփոխութեանն ընտելացածեմք) բոլորովին հակառակ կամ այլ իմաստ նշանակութեանը համար։

Այս կարդէնք, վերջերս ինձ պատահած մէկ դէպքը, որ ընդհանուրի շահը ինծի նպատակ ունեցած մանրամասնաբար պիտի պատմեմ։ Բայց նախ ըսեմ որ, Օսմանեան Ազիզիյէ ընկերութեան շոգենաւներէն զատ ուրիշ ընկերութեան շոգենաւ չը հանդիպիր 'ի Պէյրութ, երբ ծովային պարտաւորիչ արդելք մը կամ մասնաւոր յանձնարարութիւն մը չունենայ։

Անցեալ Նոյեմբեր ամսոց մէջ. շտապաւ 'ի Կ. Պոլիս փոխադրելի 600 հակի մօտ բեռունէ՛ինք 'ի Պէյրութ. և Պոլիսէն հրաման մը ընդունեցի, որ 'ի Պէյրութ եղբօրմէս տեղեկանալէս ետքը, թէ բեռցուած չեն, մասնաւորապէս հոն, շոգենաւ մը հանդիպեցուցնել տամ։

Ուստի նոյն ամսոյ 20 ին, թէ ապրանաց բեռցուած ըլլալը հարցունելու, և թէ հակառակը պատահած ատեն, նոյն օրն յատկապէս շոգենաւ մը հանդիպեցուցնելու պատրաստութիւն ունենալս ծանուցանելու համար, հետևեալ հեռագիրն 'ի Պէյրութ եղբօրս ուղղեցի։

«Պէյրութ, Մուրատ Մուրատեանէ.

«Տէնկիզէր օսմանլըեա վիրիլիմէտի իսէ թէլէկրաֆլէ սէրիան պիլտիր, Ռուսիա վաբօրուն հիւմուլէյէ թէկամիւլիւ օլուր իսէ, պու կիւն թարաֆընընզա վարը։

20 Թէշրրինի սանի

«Մուրատեան»

Պատասխանը, նոյն օրը իրիկուն եղաւ, չեկաւ, շոգենաւը մեկնեցաւ և հաւիւ հետևեալ օրը կէս օրէն քիչ մը ետքը ընդունեցի, որոյ ևս ընդօրինակութիւնն է հետևեալը։

«Սամսունէտէ, Մուրատեանէ.

«Կէօնտէրիլմէմէք եէտի եիւզ եէթմիշ տէօրթ տէնկ, գալտը. Ռուս կէլիրսէ վիրիրիզ, կէլմէտիյինտէ, Թէրապիզոն վաբօրունա պէքլէյէճէյիմ։

20 Թէշրինի սանի, 89

«Մուրատ»

«Ինձ՝, մէքթուպ կէօնտէրէն մէրքէզ նումէրօսու 601, ատէտ քէլիմէթ 19»։

Այս պատասխանին վրայ շատ ցաւ զգացի, բայց ի՞նչ կրնայի ընել, ռուսիական այն շոգենաւը, որ, հեռագրիս պատասխանը նոյն իրիկունը ընդունէի նէ, յատուկ դաշնագրութեամբ 'ի Պէյրութ պիտի հանդիպեցունէի, առջի իրիկունէ 'ի վեր մեկնած էր, և թէև բեռներուն օր առաջ 'ի Պոլիս հասնիլը կարևոր էր, բայց պէտք էր դիպուածին առջևը խոնարհիլ և սպասել երկու օր ալ, որպէս զի ռուսականին յաջորդող Օսմանեան Թրապիզոն անուն շոգենաւը դառնայ, որ ուշացաւ փոթորիկներու պատճառաւ, և այն դեռ Սամսուն չը հասած, տեսայ եղբայրս Պէյրութն վերադարձած։

Զարմանքը ընդունեցի զինքը, և այսպէս 774 հակերն չը բեռցուցած երեսի վրայ ձգելով վերադառնալուն պատճառը հարցուցի։

Ինչ, ըսաւ եօթ հարիւր եօթանասունը չորս հակի՞. միայն՝ եօթանասունը չորս, ըսէ։

Եօթանասունը չո՛րս, բայց հեռագիրը... և նոյնն իրեն ներկայացուցի։

Զարմանքը դիտեց. և 'ի միասին ընդօրինակութեան հետ բաղդատելով գտանք սխալը, որ բնագրին «եալընըզ» բառը հեռագրին մէջ «եէտի եիւզ»ի փոխուած էր։

Մնացեալը ճիշդ էր, բայց սխալը վնասակար կողմն էր։

Կարծեմ աւելորդ չէ նշանակելն, որ հակերու որքանութիւնը որոշելու համար, չէ թէ թուանշան, այլ գիր գործածուած էր, հետևաբար արդարանալու պատճառ մը չկայ, ուստի պարզապէս գործակալաց անտարբերութեանը և անուշադրութեանը կրնայ տրուիլ։

Ուրախ եղայ նկատելով թէ՝ եթէ հեռագիրը ժամանակին հասած ըլլար, որովհետև փոխադրելի հակերուն ճիշդ թիւը չէի գիտեր, անուշտ ըստ հեռագրութեան, 774 հակի համար պիտի ընէի դաշնագրութիւն, և 74 հակէն աւելի չը կարենալով բեռցուցեալ, մնացեալ 700 հակի նաւագինքը որ 150 լիրայէն աւելի կարժէր, պիտի տուժէի։ Եթէ թերութիւն մը, ուրիշ թերութիւն մը չ՝ուզղէր։

Այլ սակայն ինչ որ ալ ըլլայ իմ ներկայ կացութիւնս, միթէ չէ՞ր կրնար հակառակը պատահիլ, և ո՞վ կրնայ հակառակիլ ասոր։ Ո՛չ ոք։

Չեմ գիտեր և գիտնալ կը փափաքիմ թէ, եթէ հակառակը պատահէր, հեռագրական տեսչութիւնը պիտի հատուցանէ՞ր իմ վնասս, կամ թէ՝ ռուսական ընկերութիւնը, որ իմիններս փոխադրելու համար 'ի Սամսոն գտած բեռներէն հրաժարած պիտի ըլլար, տեսնելով և համոզուելով "որ հեռագրական սխալի մը զոհն եմ. պիտի հրաժարէ՞ր իր արդար իրաւունքէն։ Չեմ կարծեր։

Քիչ մ՝առաջ ըսի, որ 600 հակէն աւելի գտնուած ըլլալը չէի կարծեր, ուստի Պոլսի հեռագիրն ընդունած միջոցիս նշանակեալ քանակութեանը նկատմամբ տարակուսելով, ստուգելու համար հեռագրատան դիմեցի և պաշտօնակալի մը ազատելով թղթեայ ժապաւէնը նորէն աչքէ անցունել տուի, որ հեռագիրս կը հաստատէր և ա՛լ տարակոյս չէր թողուր 774 հակ մնացած ըլլալուն. բայց երբ, եղբօրս վերադարձին հետ բանը փոխուեցաւ, հարկ եղաւ սխալն ուրիշ տեղ փնտռելու։ Ուստի ներկայս շարադրելէ առաջ, նաև գիտնալու համար որ սխալը 'ի Պէյրութ հեռագրատան տրուած բնագրին մէջ եղած չ՝ըլլայ, դրեցի մեր գործակալին, անոր ընդօրինակութիւնը, հեռագրատան կնքովը վաւերացեալ պահանջելու և ինձ խրկելու համար։

Փափաքածս քանի մ՝օր առաջ ընդունեցի, որոյ վաւերացմանն համար 5 դրշ. ի մաքուր դրամ վճարուած է, և այժմ բնագրին ճիշդ ընդօրինակութիւնը և հեռագիրը մէկ մէկէ պատմածիս չափ տարբեր, քովս պատրաստ ունենալով ներկայս թողելու համարձակեցայ։

Փափաքելի էր որ սոյն անոխ բայց անաչառ քննադատութիւնս հեռագրատան վրայսեմ. պաշտօնէին ուշադրութենէն չը վրիպելով, զայն ընդհանուրի օգտին ծառայեցուցեալ համար ամեն կարելի և ողջոյ միջոց 'ի գործ դնէր, որով չահագիտաց և իմ մասնաւոր երախտագիտութիւնը առ յինքն պիտի ունենայ։

Նամակս վերջացուցեալս առաջ կը խնդրեմ, մեծապատիւ խմբագիր, որ ձեր անկողմնակալ և հանրածանօթ թերթին մէջ ներկայիս անկիւն մը չնորհէք, որով ոչ միայն երախտապարտ պիտի ընէք, այլ պիտի քաջալերէք զիս, ուրիշ անդամներ թղթատարութեան քաղաքիս և չինութեանց, Աղդին և իր ժողովին ընթացիցը նաև հեռագրական հիմնական օրէնքներէն մէկ հատն այս կողմերը բոլորովին անգործադրելի մնացած ըլլալուն նկատմամբ դրելու և կարծիքս յայտնելու, որ ներկայիս անելիք երկարութիւնը այս անդամ կըսպառուորէ զիս լռել։

Ընդունեցէք Տէր, անկեղծ յարգանքս, որով մնամ։

Մ. Մոբոպէան

Պոլսատէքի մէքթուպատան մութէսսիֆ անլաչըմուգատա տըր քի Բէլկրաֆխանէյէրտէ յազըմ կէլէն տիգգաթա իգտամ օլունմագտա ատէյիլ տիր. ումմըրզ քի նէզարէթի պէհիյէսի թարաֆընտան պունտան պէօյլէ տիգգաթ օլունմասընա, էքիտէն էմր ու թէնպիհ պույրուլուր, վէ թիճարլըգտա սուհուլէթ վիրիլիր։

Մուրատեան էֆէնտի քէնտի վատինի իճրա իտէրէք, հէր վագթ ումումա մէնֆաաթլը սուրէթատ մէքթուպլար եազըպ վէ հավատիսլէր պիլտիրէք թէչէքքիւրի ազիմէմիզի ատվէթ իտէր։

Պու ժիւնասիպէթլէ, թաշրոլարտա պուլունան քատֆէյի տութլարըմըզտա տավէթ օգուեարտագ, պուլունուգլարը քէօյ, գատագա վէ չէհիրլէրտէ նէ գատար էհալի վարտըր, գանղի միլլէթատէն նէ մըգատար տըր, մէքթէպլէրի վէ ճամի վէ քիլիսէլէրի գաչ գէթա տըր, նէ հալտէ տիր, նէ գատար չօճուգ օգուր, վէ էն պիւիւք մահսուլատըր վէ թիճարէթլէրի նէ տիր, վէ միլէթճէ վէ մէմլէքէթճէ տին ու ատէթլէրի նէ եօլատա տըր, հէր վագթ պիլտիրմէքլիկէ հիմմէթլէրինի ըէճա իտէրիզ։

ՍԱՀԻՊ ԸՆԴԷՆԹԱ
ԽՄԲԱԳԻՐ Ե. ՓՈՒՆՈՒՄԵԱՆ

Գալաթատա Բէնճէ մախէ բազարընտա
Ն. 41 իրսի խանընտա

Մասնաշխարհի Եղբայր

ՄԻՈՆԱՏԻՍ

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻՔԻԳԸՑՑԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՑԻՐԷ

ՍԷՔԻՋԻՆՃԻ ՍԷՆԷ ١٢٩٠ ՋԻԼՔԱՏԷ ٢٨ — 1874 ՅՈՒՆՎԱՐ 5 ՃԻՄԱ ԻՐԹԷՍԻ — ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՅՈՒՆՎԱՐ 17 — ՆԻՄԷՐՕ 2418

Մանչուռիէի Էքիքեսը նէնէսի 500 նիւսխէ վէրէլիկ, սէնէվի գէյմէքի խամանպօլ էլէն 250 ԱԶԻ վէ մէքէ մուգազ 126 ԱԶԻ վէ Թուրլուլար էլէն բօսթա բարասը էլէնան օլարագ, սէնէվի գէյմէքի սազ ազիզ 250 վէ մէքէ մուգազ սոկի 126 ԱԶԻ սուր։

Վէ պէհէր նիւսխէսի 30 բարաս սոքաքեր։

Էլանանքեն պէհէր սոքարը էլէն տէրինճի սէֆա 3 էքէնէվ սէֆա 2, վէ էլէնէվ վէ սուլէր սէֆ-ուլար էլէն ՀԷր զաս նամանցրասքեա գօնուլմասան էլանեն սոքարը ՆԷՐ սուրբ։

Մէքթուպ վէ սայրէ նամանլարա Ամերիկէ բուգարքեան վէգէ Ն. 44 էրսի խանքեան Նարա-գեան 3. Ֆանեսեան խումբէ կէօնդէրիլէճէք է։

ԱԼԱՆԴԱԹ

LLOYD SUISSE

ՍՈՒԻՍ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Գլխաւոր գրասենեակը Ժընէվ

Գլխաւոր գրասենեակ Լոնդոնի մէջ

Գլխաւոր գրասենեակ Նիւ Եորքի մէջ

Գլխաւոր գրասենեակ Սանֆրանսիսքոյի մէջ

Գլխաւոր գրասենեակ Ռիո Ժանէյրոյի մէջ

Գլխաւոր գրասենեակ Մելբուռնի մէջ

Գլխաւոր գրասենեակ Սիդնէյի մէջ

Գլխաւոր գրասենեակ Ֆիլատելֆիայի մէջ

Գլխաւոր գրասենեակ Մանչեսթրի մէջ

Գլխաւոր գրասենեակ Ամստերդամի մէջ

Գլխաւոր գրասենեակ Գենուայի մէջ

Գլխաւոր գրասենեակ Ֆրանկֆորտի մէջ

Գլխաւոր գրասենեակ Մարսիլիայի մէջ

Գլխաւոր գրասենեակ Նանսիի մէջ

Գլխաւոր գրասենեակ Նանթի մէջ

Գլխաւոր գրասենեակ Ֆլորանսայի մէջ

Գլխաւոր գրասենեակ Ֆրանսայի մէջ

Գլխաւոր գրասենեակ Գերմանիայի մէջ

Գլխաւոր գրասենեակ Իտալիայի մէջ

Գլխաւոր գրասենեակ Սպանի